Interreg
Cofinanțat de UNIUNEA EUROPEANĂ
România – Bulgaria

Proiectul "Inițiativă transfrontalieră pentru formarea și implicarea comunităților religioase" este cofinanțat de Uniunea Europeană prin Fondul European de Dezvoltare Regională, în cadrul Programului Interreg VI-A România–Bulgaria.

Modalități de gestionare a bugetului Uniunii Europene

Bugetul Uniunii Europene (UE) este executat prin diferite mecanisme de gestionare, în funcție de arhitectura instituțională, natura politicii și tipul de beneficiari vizați. Cele trei forme principale de gestionare sunt: gestionarea directă, gestionarea partajată și gestionarea indirectă. Fiecare dintre acestea presupune un grad diferit de implicare a instituțiilor UE, a statelor membre sau a partenerilor externi în procesul de alocare, monitorizare și control al fondurilor.**Gestionare directă (centralizată)**

În acest model, Comisia Europeană, prin direcțiile sale generale și agențiile executive, este direct responsabilă pentru gestionarea bugetului. Comisia acordă granturi și atribuie contracte pentru implementarea de proiecte care susțin obiectivele strategice ale Uniunii.

Sprijinul financiar în regim de gestionare directă include două instrumente principale:

- **Granturi** – acordate entităților publice sau private prin selecție competitivă, de regulă pe baza unor apeluri de propuneri de proiecte. Aplicanții eligibili pot fi întreprinderi, asociații de afaceri, ONG-uri, instituții de învățământ și cercetare, firme de consultanță și alte organizații ale căror activități sunt aliniate politicilor UE.
- **Contracte de achiziții publice** – atribuite pentru furnizarea de bunuri, servicii sau lucrări necesare funcționării instituțiilor UE. Acestea pot viza, de exemplu, realizarea de studii, formare, organizarea de evenimente, livrarea de echipamente TIC etc.

Toate oportunitățile de finanțare și participare sunt publicate pe **Portalul Funding & Tenders al UE**.

Gestionare partajată

Gestionarea partajată este cel mai utilizat mecanism de cheltuire a resurselor din bugetul UE – peste 70% din fonduri sunt gestionate în comun de Comisia Europeană și statele membre. Acest model se aplică în principal fondurilor structurale și de investiții (inclusiv Fondul European de Dezvoltare Regională, Fondul de Coeziune și Fondul Social European Plus), precum și Politicii Agricole Comune.

La nivel național, fondurile sunt gestionate prin:

- **Acorduri de Parteneriat**, încheiate între Comisia Europeană și fiecare stat membru pentru întregul Cadru Financiar Multianual. Acestea stabilesc prioritățile strategice, concentrarea tematică și alocarea resurselor.
- **Programe operaționale**, care detaliază logica investițiilor, categoriile de beneficiari și criteriile de eligibilitate.

În acest regim, **administrațiile naționale sau regionale** (de exemplu, autoritățile de management ale programelor operaționale) sunt responsabile pentru selecția proiectelor, monitorizarea implementării și controlul primar. Comisia Europeană exercită controlul secundar, prin evaluarea eficacității și eficienței cheltuielilor.

Beneficiarii eligibili includ o gamă largă de organizații: instituții publice, IMM-uri, instituții academice, ONG-uri, asociații de voluntariat și altele. Eligibilitatea este definită la nivel de apel/proiect, iar aplicațiile se depun la autoritatea de management relevantă.

Gestionare indirectă (decentralizată)

În regim de gestionare indirectă, o parte din buget este încredințată unor terți – organizații internaționale, agenții naționale sau alți parteneri de implementare. Aproximativ 10% din bugetul UE este executat prin acest mecanism, utilizat în special pentru ajutor umanitar, politică externă și instrumente de cooperare pentru dezvoltare.

Pentru a putea gestiona fonduri ale bugetului UE, partenerii trebuie să respecte cerințele **Regulamentului financiar al UE** și să treacă printr-o evaluare prealabilă a sistemelor lor interne de management și control.

Principalele categorii de parteneri de implementare includ:

- **Organizații internaționale** (de ex. Organizația Națiunilor Unite, Banca Mondială, Fondul Monetar Internațional, Consiliul Europei);
- **Agenții descentralizate ale UE și organisme naționale** (de ex. agențiile naționale Erasmus+);
- **Parteneriate public-private și întreprinderi comune (joint undertakings)**.

Apelurile și procedurile de finanțare în regim de gestionare indirectă urmează regulile stabilite de fiecare partener de implementare. De exemplu, o parte importantă a asistenței UE în situații de criză – cum a fost epidemia de Ebola în Africa de Vest sau ajutorul umanitar pentru Nepal în 2015 – a fost derulată prin acest model.

Repartizarea tipurilor de gestionare în perioada 2021-2027

Pentru Cadrul Financiar Multianual 2021–2027, distribuția aproximativă a modalităților de gestionare este următoarea:

- **circa 75%** din buget este gestionat în comun de statele membre și Comisia Europeană (gestionare partajată);
- **aproximativ 18%** este administrat direct de Comisia Europeană și agențiile sale (gestionare directă);
- **circa 8%** este implementat prin organizații externe (gestionare indirectă).

În plus, în cadrul instrumentului **NextGenerationEU**, care joacă un rol cheie în redresarea economică post-COVID-19, **90% din fondurile Mecanismului de Redresare și Reziliență** sunt gestionate în regim direct.